

HOL VAN A HAZÁNK?

BALLA ZSÓFIA: ELEVEN TÉR

Volt egyszer egy buszkirándulás. 1979 őszén egy ikarusznyi fiatal magyar író indult Kolozsvárra, hogy az erdélyi nemzedéktársakkal – nemcsak magyarokkal, románokkal is – találkozzék. „Akkor azt hittük, megkezdődött valami, holott befejeződött” – mondta erről a találkozóról a marosvásárhelyi Gálfalvi György néhány évvel később, amikor a rendszeres kapcsolattartás reménye már szertefoszlott, és a magyar-román kapcsolatok nem is hő-, hanem fagyfoka az abszolút nulla fok felé közeledett. Azon a buszon nekem is jutott egy hely, s a kolozsvári két nap addigi életem legfontosabb élményei közé sorolódott be. Azt hiszem, a fél romániai magyar irodalom baráti ölelését viszonzozhattuk – a Bécsbe készülõ Szõcs Géza ugyan csak felvillant, de végig velünk volt Kányádi Sándor, Lászlóffy Aladár, Marosvásárhelyről eljött Markó Béla és a már említett Gálfalvi György, Sepsiszentgyörgyrõl Farkas Árpád, a *Korunk* szerkesztõségében Gáll Ernõ fogadott, Magyarvistára a románok is velünk jöttek, és – fogadóink, vendéglátóink között ott volt Balla Zsófia is. Az õ elsõ magyarországi kötetének megjelenése adott alkalmat erre az élménybeszámolóra.

 Zsófi emberi kedvessége, női bájával fűszerezett okossága, tartózkodó nyíltsága mindenkit megejtett, aki a közelébe került. Én addig a nevét se hallottam, de megismerkedésünk után őszinte érdeklődéssel kértem el a verseit. Először csalódtam bennük: az erdélyi klasszicizált népiesség „női” változatát vártam, s leltem az akkori ízlésemtől idegen mozaik-lírást, gondolattöredékekre épülő gondolatiságot, azt a sajátosan „kolozsvári” avantgárd-eszményt, amely Szócs Géza költészetében bontakozott ki legteljesebben – később, bár már akkor is jelen volt benne.

 Balla Zsófia hangja azóta sokat változott – lágyult is, keményedett is – de mindmáig megőrizte tisztaságát; tisztán csengve száll ma is a széttöredezett világ romjai felett. „... egy margaréta arca fölragyog...” – írja egyik korai versében (az 1949-es születésű költőnő már 65-ben publikált, ő volt az erdélyi irodalom csodagyereke), majd a kamaszlányos áhítatot felváltja a „tömeglakásba fogott / nemhúsevő sereg” felvonultatása, amely számára „Akkor is megépülnek e betonkártyavarak, / ha nem lesz, aki / lássa, mert mindenki Bent, a Falban lészen.” Ám: „Az igazság érik, mint a bor, nehéz.” És, a kétségbeesésből kiüdvölve egy 1983-as versben: „Ha nincs harang, ami szóljon, / hogy a tűz ne

[illegible]

(A ***Baka István művei. Publicisztikák, beszélgetések*** című kötetből)

Következő oldal →